

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margittal József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlerek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 ft
Fél évre . . . . . 2 ft
Negyed évre . . . . . 1 ft
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécében: Schalek H., Dukas M., Oppolik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brűnben: Stern M.

Nyitlér petitsora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztí önségélyző szövetség”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

A szőlőragya (peronospora viticola) ellen való védekezésről.

II.

A bordeaux i (bordói) keverék a következően készül: a rézgálicot megőrjűk és először kisebb mennyiségű mérsékelt meleg vízben — 1 kgr. rézgálicra 3 liter vizet számítva — oldjuk fel, vagy faedénybe lemérjük a vizet s minden hektoliter vízre 2-3-4 kgr. rézgálicot számítva, a rézgálicot zsákba téve úgy eresztjük a lemezt vizet kádba, hogy a rézgálicnak csak fele érjen a vízbe, mely 10-12 óra alatt mind föloldódik. Egy másik edényben az oltatlan meszet oltjuk, — minden hektoliterhez 6-10 liter vízben, a meszet diónagyságokra törve folytonos kererés közben csendesen rakjuk a lemezt vízbe úgy, hogy a mészdát 40-50 C. foknál feljebb ne hevüljön.

A mészdátot célszerű finom szitán átszűrni, nehogy oly anyagok is maradjanak benne, melyől a permetező készülék bedugul. Ezután a rézgálicoldatot a kellő arány szerint nagyobb mennyiségű vízbe öntjük, s ha a mészdát lehűlt, akkor folytonos kavarással lassan hozzá keverjük a rézgálic oldathoz (és nem megfordítva). A mészdátotnak okvetellenül ki kell hűlnie

mert különben a keverék a peronosporára nézve teljesen hatástalan lesz.

Ha van jó kövér, vajserű oltott mesztünk, úgy ezt is használhatjuk, csak hogy ekkor 1 kgrm. oltatlan mesz helyett 2 1/2 kgrm. oltott meszet kell alkalmaznunk.

A rézgálicot csak fa, réz vagy agyag edényben oldjuk fel és annak keverésére is csak faszékelt használunk.

A kész bordeauxi keverék előállhat hosszabb ideig is, de használat előtt s általában valahányszor a fecskeendőbe öntünk belőle, alaposan fölkaivarandó, mert épen azon részek, melyek a peronosporára hatnak, leülepednek.

E folyadékot a lehető legfinomabb per meleg alakjában kell a szőlőlevelek felső lapjára juttatni.

II. A szóda és rézgálic keveréke. Ennél mesz helyett szódát (szén-savas nátriumot) használunk. Előnye az, hogy nincsenek benne olyan durva részek, mint a meszkeverékben. Ha 2 százalékos keveréket akarunk készíteni, akkor 2 kgrm. rézgálicot 6 liter meleg vízben s 2 és fél kgrm. kristályos szódát 12 és fél liter vízben feloldunk s e két oldatot folytonos keverés közt, előbb a szódaoldatot, aztán a rézgálic oldatot 82 liter vízbe öntjük, s így kapunk egy hektoliter 2 százalékos

rézgálicoldatot. Természetes, hogy ha az első permetezés akkor történik, mikor a baj már föllépett, ekkor ennél a keveréknél is több (3-4 kgrm.) rézgálicot és megfelelőleg több (3 3/4-5 kgrm.) szódát használunk 100 liter vízre s e szerint módosítjuk a keverés arányát.

E két keverék (a bordeauxi és az utóbb említett szódás) legcélszerűbb a borra földolgozandó szőlőtermés megvédésére.

A hol a természt fűrt, tehát csemege-szőlő alakjában értékesítik, ott — mert különösen a bordeauxi keveréktől látható foltok maradnak a fűrtön — a következő keverékek ajánlhatók:

a) A rézgálic és ammoniák (szalmiákszesz) keveréke. Ennél előbb egy anyáoldatot készítünk úgy, hogy 1 kgrm. rézgálicot 3-4 liter meleg vízben fentebb leirt óvatossággal feloldunk. Ha a rézgálic tökéletesen föloldódott s az oldat nem meleg, akkor lassan folytonos kavarással 1 vagy 1 és fél liter 22 százalékos ammoniátot öntünk hozzá. A folyadék ekkor zavarodni kezd és halvány kék színt vesz föl, s ha az összes ammoniák már egészen bele van öntve, a folyadékot meg kell tisztulnia s intenzív ultramarin-kék színt felvennie.

A „Muraközi” tárczája

A mosóné számlája.

Irta: Rona Berti.

Ha mindenki úgy törődne avval az átkos politikával, mint jómagam, akkor sose volna ok a bébelábon álló katonák költséges szaporítására; de arra se, hogy az egyházi-politikai mozgalom jogoságát különböző színekkel tarkítsa vigyék a nagyközönség elé.

Akik tehát akkép akarják a politikai Úlisszész és Szeziljáát kikerülni, hogy bele ne ütdőjenek a Karibdiszbe: azok fogadják el az én jóindulatu tanácsomat

Tudják mi az? — Ne olvassanak politikai lapokat s ha mégis héba-korba ügyet vetnek ezekre a sokszor hamis hieroglifekre: figyelem nélkül sikojanak át a hasábokon s léleketet se vegyenek addig, amíg az a pró hirdetések mulattató rovataig nem értek.

Kérem alásán! — ez a legérdekesebb. Akinek kételyei volnának. Am próbáljon szerencsét. Vagy szivlelje meg, ami velem esett s akkor nyomban igazát ad nekem...

Méltóztassék figyelni. elmondom az én jóízű ka'ndomat. Azonban nehogy azt bigyják, hogy én csak affle gonosz földorlattal akarom önököt becsapni. S ha már kelő jóindulattal elolvasták nem közönséges élményeimet, nehogy azt gondolják, hogy Isten tudja milyen gyászos fortélyal kezezem: egeriem ki emlékezetes bajaimból. Egyéb-ként a dolog rendjén mindent meg fognak tudni.

...No: hát mindenek előtt tudatnom kell önökkel, hogy a maczineci középiskolák sikeres elvégzése után egyik honi népnevelő mellé szegődtem segédnek, de mivelhogy tanítói diplomát megvette az 1851. augusztusi fagy: a szivtelen népnevelő néhány hónap múlva kéretlen-kelletlen uti laput kötött a talpatlan cipőm alá.

Erre saedtem vettem a sátorfámat s a szomszéd-faluban főcsapam irnoknak a jegyző mellé. Itt se volt valami kényelmes helyzetem, mert hol a kocsisnak, hol a vincellérnek kellett segítenem! — annak a görhes gebéket vakarni, ennek pedig fillokszerés szőlőt kapálni vagy venyigét metszeni.

Váltig éreztem, hogy mindez egy literátus embert nem nagyon emel, azért jónak láttam majornemni voltam esndes tudatában olyan pályára lépni, ahol másfél rőfnyi magas alakomnak véka alá rejtett észbeli világossága, mint nyár-ején az északi fény, vakító ragyogással kigyújjon.

Bántódva a kínos helyzet által, legjobbnak véltem a fővárosba menni. hová gyalog forsponton csakhamar föl is jutottam.

Az egek egészen a kezemre jártak.

Alig pihentem ki a poros ut izzasztó fardalmait, mikor egy vidékembeli ösmerős urra bukkantam — Egyetemi hallgató volt.

Megkérdeztem, hogy nehéz pálya-e az? mire azt felelte, hogy inkább nagyon is könnyű és hozzá uras.

Kedvem szottyant és nyomban beálltam — „tisztelheteli” jogásznak... Vajjon mért ne tettem volna? hisz nem kerűt semmi fáradságomba...

No kérem szivesen, itt kezdődik a javatörténetem!

Május derekán tartott az idő; — gyönyörű napok jártak; — a virágoltok és utcai ablakok tete voltak szörva szebbnél szebb virággal. A városligt és a többi sétányok ösondú levegőjét a hullámzó közönség kereste föl.

Mindenütt élet: az illatozó növényben, a szórakozó emberben és a csicsgib madarakban....

Hazurról havi ötven Ft gázsibban részesültem. Az öreg ur nem is igen adhatott kevesebbet; hiszen egy leendő oszlopos embernek ennyire föltétlenül szüksége van.

Kezdetben úgy-ahogy csak megvoltam pénz do'gában, de később azt láttam, hogy a gyorsan terjedő barátság kissé költséges, sőt itt-ott már némi-nemű adóssággal kezdem dicsekedni.

Nem akarom a valót elhallgatni: de megzen is fordul az egész elbeszélésem: azért menten kivallom, hogy legnagyobb hitelt az én aranyos mosóném nyitotta.

No-no! ne tessék mindjárt félreérteni, ne tessék azt hinni, hogy Fánnik a, talán valami gyöngéd érzelmeket táplált irántam. — Nem, azt nem tette; én legalább akkor nem hittem, hogy ilyesmi számítások adták volna szappantól fényes kezeibe a varrótűt, ha gallérait foszladozni és ingeim szakadozni kezdtek.

Ó egyáltalán nemes szívű fehérnép volt, aki mindig tudta, mikor hozza haza fehérneműmet; mert ilyenkor kivétel nélkül otthon talált. És kérem oly figyelmes teremést ritkán lehet találni, mint Fánnik a., mert ahogy letette a motyót. nyájas beszéddel az agy melletti székre ereszkedett s minduntatan tudott valami esiklandós új-ságot fecsegni.

Mikor távozott, soha egy jótáival se említette hogy a mosás árára szüksége lenne, sőt mintha csak a szememből olvasta volna ki, hogy egy

Ila a folyadék nem tisztul (különösen sbban esetben, ha csak 1 liter ammóniát használtunk) akkor még több ammóniát kell hozzá önteni, míg a tisztulás be nem következik. Ez az anyaidat 200 liter vízre elegendő.

b) A jegecsez azurin oldata. A jegecsez azurin használata hazánkban csak pár éve lett alkalmazva s a múlt évi csikar elég garanciát nyújt használhatóságáért.

Az azurin főbb alkotórészeire nézve nem egyéb, mint a rézgálic és ammóniák keveréke, melynek víze elpárologtatott s előáll a jegecsez azurin.

A jegecsez azurintól egy hektoliter vízre 200—250, esetleg 300 gramm használható, a kisebb adag az első (virágzás előtti) permetezésnél, nagyobb adagok a későbbi permetezésnél az esetben, ha a betegség veszélyesebben lépne föl.

A jegecsez azurint be lehet majd minden városban szerezni vas-fúszkereskedésekben és a magyar mezőgazdák szövetkezeténél Budapest (Köztelek), hol dobozokban bocsátják forgalomba s minden doboz 1 klgm, mely 5 kis 200 gramm csomagot foglal magában, vagyis a legkisebb adagnak megfelelő jegecsez azurint tartalmaz.

Az oldat elkészítése végett egy csomag tartalom (200 gramm) egy hektoliter vízben föloldandó, s az oldat megkeverendő, míg egyenletes kék színű lesz.

R. J.

Méhészet.

(Tavaszi teendők.)

(Folytatás.)

c) A harmadik dolog, a miről meg kell győződnünk az, van-e a családnak még elég tápláléka?

Már a kas sulyáról is tudjuk magunkat némileg tájékozni; de ha a lépeket

széthuzzuk, megfogjuk látni, mennyi méz van a kasban. Ha már kevés a méz, okvetlenül fel kell segíteni azzal, nehogy éhen vesszen a törzs.

Valódiéké azon kell kezdenünk, hogy már ősszel elegendő mézzel lássunk el minden méhcsaládot. Ila azonban az a hosszú tél, vagy más egyéb ok miatt elfogyott volna, az esetben nincs mit tenni, mint elegendő mézzel felszolgálni azt. A szükségből való etetéskor egyszerre sok mézet, legalább egy kilogrammot, adjunk; azt ők felhordják és csak lassan fogyasztgatják. De ha apródonként etetünk méheinket, azáltal azokat sok fiasításra ösztönöznék; a minék pedig azon hátránya lenne, hogy méheink kénytelenek lennének a fiasítás számára szükséges viz behordása végett sokat kirepülni. Minthogy pedig még kora tavasszal az idő változó, könnyen fordul hidegre s a kint levő méheket megdermeszti, azok a fagyos földre esnek, honnan azután többé fölrepülni nem tudván, ott vesznek.

Az etetést a közönséges kasokban úgy végezzük, hogy a mézet kevés felforralt vízzel felhígítjuk; este egy tányérban a kas alá tesszük. Hogy pedig a méhek bele ne fulladjanak, nád- vagy szalmaszálakat helyezünk bele. A méhek a mézet rendszerint felhordják. Ha azonban hideg van, akkor nem hordják fel. Ez esetben azonban úgy segítünk, hogy egy téglát melegítvén, előbb azt tesszük a kas alá és erre rá a mézes tányért. A meleg téglá felmelegíti a kasban levő levegőt; minék folytán a méhek egész bátran leereszkednek a csomóból a tányérba és a mézet onnét felhordják.

Vannak azonban olyan kasok is, a melyeknek a csucsán egy lyuk van hagyva, mely dugóval szokott bedugva lenni. Ezen lyukon keresztül is lehet a méheket az etetőüveggel etetni. Ugyanis a mézet beletöltjük egy üveggel; beköltjük az üveg száját a szonronggyal s szájjával lefelé fordítva, a lyukba bedugjuk. Az üveg éppen a méhek

feje felett levén, a vászonrongyon keresztül szivárgó mézet a méhek kiszopogatják. Lisztet is adhatunk méheinknek, miután ilyenkor még kevés virágpör van.

A lisztet üres lépekbe töltvén, ürcs kaptárokba rakjuk be; hogyjpedig a méhek ráakadjanak, egy pár csepp mézet csepegtetünk oda.

(Folytatjuk.)

Dömötör László.

Különfélék.

A csáktornyai röm kath kántorválasztás ügyében főt dr. Premus szentszéki jegyző küldetett ki avval a megbízatással, hogy a helyszínen szerezzen tájékozást a külfára magatartása miatt oly soká huzódó ügy mibenlétéről. A külfára néhány korifeusa ugyanis a választás ellen felfolyamodott s több ízben küldöttségileg járt Zágrábban, ahol úgy adták elő a dolgot, miszerint Csáktornya város azért akar magyar kántort, hogy a horvát éneklést egészen kiszorítsák a templomból. A szentszék kiküldötte meggyőződött a helyszínen arról, hogy ebből egy szó sem igaz s a furfangos nép, hogy jelöltjének megválasztását kivihesse, nem átalott anyanyelvének az elnyomásáról panaszkodni Zágrábban. Már az a száraz tény is elszomorította, hogy magyarországi ember Zágrába megy panaszkodni! — A szentszék kiküldötte meggyőződést szerzett arról, hogy az intelligens közönségnek semmi más célja nem volt a kántorválasztás kérdésénél, mint hogy a csáktornyai kórusra magyarul és horvátul énekelj, jó hanggal és kellő zenei jártassággal bíró művelt egyén kerüljön, ne pedig olyan, aki sem énekelni, sem orgonálni nem tud, társadalmilag pedig határozottan kifogás alá esik. A nép zugolódva azzal a kijelentéssel fogadta a szentszéki megbízottnak a választást megerősítő nyilatkozatát, hogy »el vagyunk adva!« Mi pedig erősen meg vagyunk

fityngéért akár az első utszéli lámpára köthetnének: ő maga sietett megnyugtanni, hogy »a pénz nem sietős«.

Ez így huzódott valami 10 hónapon át, de F á n i k. a. mindig maradt, aki volt: a megtestesült jóság, az igazi figyelem.

Megesett velem, hogy egy betiltott négygyűlésen kézzel fogható módon adtak tul rajtam, ami ballábam kifczamodásával járt. Ez a fatális körülmény ágyba döntött.

Bezzeg nesztét vette ennek a nemes keblű honleány s legott nálam termelt és amig csak járóképes multam vissza nem tért: se éjjel se nappal nem tágitott mellőlem.

Láskemre mondom! ezzel annyira befészkelte magát a szívembe, hogy kicsi híján majd szereztem lobbantam iránta, ami hogy mégis be nem következett: egyenesen nemesi büszkeségemnek köszönhetem.

Igy gondolkoztam: ej, ej maczinecci Kis Miska vigyázz, mert tetteidet majd követendő gyász! És ez erélyes figyelmeztetés lehűtötte tulbevíült véretem.

Hja! dehát tehetek én arról, hogy amit én férfias bátorság árán leküzdtem: azt F á n i k. a. női gyöngédséggel iparkodott győzelelemre juttatni!...

Amint lábam megadta a további szolgálatot, menten kívánszorogtam a zugligetbe.

Vasárnap volt. — Minek írnam le azt a végtelen népvándorlást amit ott láttam? Közelről engem csak az érdekelt, hogy még mindig beteg lábam a járás-keletést akkorára dagadt, mint egy dőzs; zsebem meg olyan üres volt, akár valamelyik kapuczinus-barát hosszú kámzsája. S hozzá még ösmerős arc sem mutatkozott a látóhatáron, a kinek emberbaráti szolgálatait kikerhettem volna.

Amig e fölött tépelődtem, im! váratlanul megnyilik előttem az alkonyodó égbolt s mentő angyal képeben elem száll — F á n n i k. a.

Mit tehettem egyebet? Örmémm fogadtam el följajánlott segítőkészt és kettős-díben haza bérkocsiztam; persze az ő — költségen!

Közel másfél óra hosszat rohogott velünk a zárt hintó. Azt tartom, össze-vissza hurezolt a városban, mielőtt haza jutottam. — Nem vélek csalódni, ha e kis meglepetés előkészítésével F á n n i k. a.-t bátkododom vádolni.

Úgy megviselt ez az ut, hogy még ma sem feledhetem a következményeinek hatását.

Hogyne? F á n n i k. a. fölhasználta a kedvező alkalmat s alaposan fölirta előttem melegen érző kebelét — Sőt tovább ment: lőljajánlotta kébbe játszó piros kezét, és hön dobogó szívét és néhány száz forintnyi megtakarított pénzcsékéjét, a miről a postabetéti könyvet szakadatlanul pihegő keblém hordta. Azt se hallgatta el szerelmi áradozása közepett, hogy ha egygye leszünk, a „zerge-utczá“-ban fog nyitni masamód-boltot s engem tebbe-vejaba fog lőrözteni, ha — pap hírével térünk boldog otthonunkba. Ráadásul még elegendő azt a fél-száz pengőt is, amivel oly régen tarozom.

Eltetszik binni, hogy égő zsarátnokon ültem? De okos fickó létemre beláttam, hogy nincs menekvés, hát mindent megígértem. S hogy iránta való öskönnyös vonzalmamnak félreösmerhetlen bizonyítékát mutassam: keblemre öleltem és tulpiros arczára csókokat nyomtam.

Abban a perczben meghatároztuk a kézfogót, majd az esküvő napját...

Oh kegyetlen szerelem! egészen ki voltam merülve a nagy szeretkezésnek miatta, mikor magamra maradtam...

Tudják mit tettem? — még az éjjel megszőktem a „szörnyen“ boldogító házasság elől. Ami holim volt, alig tett néhány fontnyi motyót;

ezt hónom alatt vajmi könnyen magammal czipeltem.

Egyenest jogász czimboráimhoz menekültem, ahol még harmad napi pihenés után se voltam képes kihaverni a rohamos lelki rázkódást.

Szabad óráimban, pedig volt akármennyi! gondoltam rá, hogy kissé nem szép dolgot követtem el, hogy talán rúni halátam is vagyok.

Dehát édes Istenem, tehetek én arról, hogy nem valami lőtő futó kalmárnak, hanem maczinecci hőnek szült a jó édes mamám? Én ám fényes jövő vár, azt pedig a mosóné azodás szapanleve, még ha oly viritós és pénzés is, csak elhomályosítaná, amint elhomályosítja a vakéja ragyogó napot...

Mikor kibujtam önkéntes fogságomból, rendíthetlen bizalommal silabizáltam a lapok kis hirdéseit. — Tudj! Isten ezektől vártam nagyobb szerencsét. Egyik ezt írta:

„Szép is vagyok, jó is vagyok, szeretőnek való vagyok. Nem keresek férjet, csak igaz szeretőt! Jutalmul adok hü szivet és minden kényelmet! J u l i s k a.“

Jesszus! ez már pompás; ez máz aztán nekem való hirdetés; és igazán engem illet!

Rohantam is a lap kiadóhához, kitől az ösmeretlen angyal lakását tudakoltam.

Hohó! nem adjj van. — ezt felelte. Tessék „J u l i s k a“ névre arczképes levelet beadni s ha az illető hölgy elfogadja, holnap választ nyer a találkára...

Sebbel lobbalt irtam meg a nyomda melletti szobában a levelet, be'erjettem leginpozansabb arczképemet s átnyújtottam a kiadó urnak...

Az erre következő hosszú nap után izgatottan jelentkeztem válas ért; mire az illető ur

arról győződve, hogy egy év múlva a népnek büszkesége tárgyát fogja képezni a kellemes hanggal bíró kántor s az izgatóktól óvakodni fog. Dicséret és elismerés illeti meg a kántorválasztás alkalmával tanusított maga tartásukért Ist Horváth Lajos, provinciális és Ángyón Aurél, zárdaifőnök urakat.

— **Hálalozás** Kollay Lajos bottornyai körjegyzőt súlyos csapás érte — a menyenyiben 2 leánya 5 és 6 éves korban a roncsoló toroklobban f. hó 1-én, illetve 4-én meghalt. Vigasztalja őt az általános részvétel.

Ésd. A régen várt eső végre megérkezett vidékünkön is e hó 3-án délután a gazdák nagy öröme. Kezdetben csak szitált az eső, de később valóságos zápor hullott a felhőkből, melynek magja is volt, de szerencsére csak apró. Az esővel hullott jég nem tett kárt. A gazdák ismét reménykedni kezdenek. A kifagyott és kiszáradt vetést már nem hozza ugyan helyre a várva várt vendég, de a rétnék, kukoriczának nagy hasznára volt. Felelmitjük, hogy a gyümölcsfák levirágzásának az idő még eddig kedvez.

Jóójsóló táviratok. A földmívelési és kereskedelemügyi m. kir. miniszterek tudvalevőleg tavaly augusztusban gondoskodtak, hogy a budapesti központi meteorológiai intézet időjósatai több nagyobb helység posta- és táviradivatalával napoként táviratilag közöltesenek s az illető posta és táviradivataloknál a jóslások a közönség számára kifüggeszteszenek. Ezeknek a jóslásoknak a közlése az illető miniszteriumok által e hó elsejétől kezdve vidékünkön Csáktornya és A-Lendvára nézve is elrendeltetett. Így az illető postahivataloknál napoként délután 4 óra tájban értesülhet az érdeklődő közönség a másnapra szóló időjósáslásról. Akik az időjósáslásokról otthon óhajtanak értesülni, azok részére havi 2 f. 50 k. díjért napoként rendes táviratlapon küldi meg a postahivatal az időjósáslásokat.

egy ezédulát csúsztatolt a markomba evvel e rájegyzéssel:

— Buda, Czinege-utca 5. sz. I. em. 2. a. este 9 ó. ....

És még csak déli 11 óra volt. Ha módomban lett volna, Amerikába küldtem volna a napot, csak hogy — este lehetne...

Délután megeredtek az ég áldásteli csatornái s olyan zuhogó záport öntöttek a szomszagos földre, hogy még a kövezeten is c-ülőökig jártuk a vizet. — De nem affele futó eső volt ez! zúhogott még a késő éjelen is...

Éh! mit nekem Hekuba? — fölgürtem francia nadrágomra, kifélesztettem kölesönzött selyem ernyőmet és — neki vágtam a förtelmes utnak...

Már az 5. sz. ház előtt álltam. Egész valóm úgy remegett, mint szélcsondes időben a nyárlalevél...

Bátorság, — gondolom — s fölsítem a rozoga lépcsőkön...

A kettes számú magas fenyőfa ajtó megnyílt kopogásomra s azon kinézett...

Hah! de borzasztó sors... tudják ki jött elém? tudják ki nézett ki az ajtón?...

Ne is kérdezzék, esedezem — ne!...

Fáni k. a. — igen kérem, Fáni k. a. nézett ki; a mosóné, a hitelező, a szerelmes és...

Megakart ölelni; legalább olyan mozdulatot tett...

Erre ucczu vedt el magad; csuron víz hanyatt-homlok rohantam le a lépcsőn.

És ez volt egydedű szerencsém, mert az eltaszított ölelő karok helyett egy szennyes nyír-sóprú úgy vágódott vadonra új kabátom hátára, hogy a nyomán maradt pecsét még ma is a mosóné szám láját juttatja eszembe.

— **Stridói m. kir. áll. népiskola** tanfelügyelő által a jelzett iskola tanuló részére f. hó 3-án Sostarics Dániel ur „Háromkirály” hoz címzett csárdájánál az ébredő tavasz zöldjében rendezett majális minden tekintetben a legkitünőbbben sikerült. A nagyszámú tanulók zászlókkal és zenével az iskola udvaráról törént kivonulása, melyet egy szülőkből álló nagy néptömeg kísért, nagyon imponáns, a kivándorlási hely pedig minden igényt kielégítő volt. — A közel másfél százra menő tanulócsereg 1 órákor ebédelt a pompás gulyásból, melynek készítésén meglátott, hogy a korsmáros szeretettel viseltetik a tanulók iránt. Minden tanuló egy nagy tányér gulyást kapott egy zsemlyével, s a játékokban kéhesült tanulók jóízű étkezése ingert keltett a szép számú közönségben is. Sostarics Dániel gond. tag, a kitünő tanügy- és emberbarát most is pazar jótéteményben részesíté a növendékeket. Ezután következtek a különféle mulatságos játékok, csukrok kiosztása, versenyfutások, stb. Hogy a gyermekek kitünő hangulatban folyton táncoltak, magától értetődik. A tanulók ellátási költségeihez ez évben a következők voltak szívesek járulni: báró Knezevich Viktor, Stromszky S. Dr. Wenetianer, Vostarics Dániel és Puklavcz M. urak 1—1 f. 100 k.; Stern Zs. Liszt J., Petrich M., Krauthacker József és Kalchbrenner Ferencz urak és urnők 50—50 krral; Bellecz E., Kalchbrenner András, Fekecs K., Kelnerics M., Ambrusch Gy. urak 30—30 krral és végre Tomásy urnő és Bánrévi Gábor őrsparancsnok ur 20—20 krral, amelyeket egy a gondnokság lelkes elnöke, tek. Vrantits K. főszolgabíró ur által kiutalványozott 5 f. 100 k. a tanulók és tantestület nevében a legforróbb közönetét nyilváníja: Horváth Gyula, a stridói áll. népisk. igazgatója.

— **Hálalozás.** Heinrich Miksa, helybeli kereskedő kis leánya, rövid, de kínos szenvedés után e hó 5-én 4 éves korában elhunyt.

— **Csáktornya ukki vonalon** a vonatok — kivéve a Csáktornyáról reggel 5 órákor induló vonatot — egy fél órával korábban indulnak és érkeznek május elseje óta; és pedig Csáktornyáról indul reggel 5 óra 5 perczkor, délután 4 óra 30 perczkor, érkeznek reggel 9 óra 30 perczkor, este 9 óra 40 perczkor.

— **Sárközi csáktornyai jeles magyar zenekara** május 7-én — vasárnap — este 8 órákor a „Hatytu”-vendéglőben, hangversenyt rendez. A zenekar tagjai kérik e helyen is a t. közönség szíves pártfogását. Mi is ajánljuk derek zenészeinket a t. közönség jóakarataiba.

— **Az eredőves kiállítás orsz. biz. elnöke,** a keresk. miniszter a soproni kerület bizottságába megválasztotta tagokul: Svastits Benő főispánt, gelsei Guttmann Vilmos nagykereskedőt (N.-Kanizsa), Danca Kálmán iparost (N.-Kanizsa), Miltényi Sándor iparost (N.-Kanizsa), Hladkó János szállodást (N.-Kanizsa), Nagy István iparost (Keszthely), és Klosszky Ernő iparost (Z. Egerszeg).

Zágráb-csáktornyai vonalon június hó 1-től Zapsics és Z. Krapina — Teplicz között Zapsicsra a déli vasut vonathoz Zágráb és Stenbrück felől, illetve felé, Z.-Krapina — Tepliczre pedig Krapina felé, illetve felől csatlakozással, egy egy vonatot Zapsicsról délelőtt 8 óra 40 perczkor indul, Z.-Kr. — Tepliczre délelőtt 9 óra 37 perczkor érkezik; Z.-Krapina — Tepliczről pedig reggel 6 óra 25 perczkor indul és Zapsicsra reggel 7 óra 21 perczkor érkezik.

— **Zalamegye** és az egyházpolitika. Zalamegye múlt heti közgyűlésén tárgyalta

Budapest köriratát az egyházpolitika pártolása ügyében. A körirat felolvasása után Háczy Kálmán egyszerű felügyelő részéről indítványozott, míg Skublics bizottsági tag oly értelemű felírást javasolt intézni a képviselőházhoz, hogy a megye liberális szellemben óhajta az egyházpolitikai kérdések megoldását. Svastits B. főispán azt ajánlta, vegyék jegyzőkönyvbe a vármegyének azt az óhajtatását, hogy az az egyházpolitikai kérdéseknek a felekezeti harc elkerülésével való liberális szellemben történő megoldását kívánja. A közgyűlés ezt az indítványt elfogadta.

Az ukk tapolczai vonalon midkét irányban egy egy új vegyes vonat helyeztetik forgalomba, mely vonatot Ukkon Zala-Egerszeg felől, illetve felé közvetlenül csatlakozik. Ezen új vonatot Ukkról délelőtt 12 órákor indul és Tapolczára d. u. óra 20 perczkor érkezik Tapolczára pedig d. u. 1 ó. 44 perczkor indul és Ukkra d. u. 3 óra 11 perczkor érkezik.

Megyei hírek. A megyei közizgatási bizottsága elhatározta, hogy a kisdudóvási törvény értelmében megyénk területén 8 városban kisdudóvók, 7 községben állandó menedékházak, 57 kisközségben pedig nyári menedékházak — még ez év folyamán felállítassanak. — A Zala-Egerszegben nem rég alakult Zala megyei takarékpénztár és Zala megyei központi takarékpénztár nem sokára az előbbinek neve alatt egyesülni fognak. — Tapolczán a napokban történt meg a városi tisztviselők választása; városbíró lett Dávid János, helyettese: Handler Gusztáv, városgazda Tibolya János. — Baronyai Ignác keszthelyi lakos jótékony czélokra 1000 f. 100 k. hagyományozott. — Hévíz fürdőt új bérleje teljesen helyreállítván, május 15-én nyitja meg ünnepélyesen. — Uj c. g. n. a. g. y. a. t. állított fel gróf Deym Nándor lesencze tomaji uradalmában; Herczeg J. pedig N.-Kanizsán gyufagyárat állít fel. — Fülöp Dezső, kereskedő N. Récsén oltárhoz vezette Poór Emilia kisasszonyt. — Reinitz József Nagy-Kanizsán jegyet váltott Kohn Anna kisasszonnyal. — Geissel Mór nagykanizsai építész 71 éves korában, Schleifer Izsák pedig Pacsán élte 85 évében elhunyt.

— **Hazai hírek.** Ő Felsége oly hosszúságú távollét után folyó hó 3-án jött több ideai tartózkodás czéljából Budapestre. Megérkezésekor az egész főváros ünnepi színt öltött s a nemzet kitünőségei s a lakosság lelkesült örömmel fogadta a királyt, ki még aznap meglátogatta a virágkiállítás és Banczur Gy. festőművész műtermét. — A király és Tomory, hajdani érsek márványszobrát készíttette el Császka Gy. kalocsai érsek. — Arany János szobrának leleplezése 14-én lesz a fővárosban. — A Jókai-jubileum bizottsága a nagy író összes műveinek 100 kötetben leendő kiadását tervezi. — A képviselőház nyári szünetjét pünkösdkor kezdi meg. — Széll Ignác, belügyminiszteri osztálytanácsos valóságos min. tanácsossá nevezetett ki. — A kereskedelmi miniszteriumba Kricsfalusi Miklós, távozó min. tanácsos helyére Csapkai Károly józolyomi alispán fog kinevezettni. — A restaurált kassa dóm tetőzete már készen van; a napokban tették föl reá a 4 méteres, goth stílusú keresztet. — Beliczai Gyula a magyar zeneirodalom kiváló munkása meghalt.

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JÓZSEF

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tiče se zadržaja novina, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jozeffa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki otijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva: Čakovečke Sparkasse“, „Medjimurske Sparkasse“, i t. d.

Cirkveno-političke zakonske osnove vu Magjarskoj.

Minister nutrešnjih poslov Hieronymi i minister bogoštovlja i nastave grof Csáky predložili su ovih dnevev vu magjarskom saboru (orsračkom spravišću) obedve cirkveno političke zakonske osnove, kaj ih je obrekel kabinet Wekerlov. Prva se osnova tiče recepcije židovah, a druga vpeljana orsračkih maticah.

Osnova zakona o vpeljanju orsračkih maticah razdeljena je vu tri dela sa 74 § a. Prvi del sadržaje obćenite ustanove (§§. 1—31); drugi del razpravlja vu 1. poglavju (§§. 32—41) o porodnih maticah, vu 2. poglavju (§§. 42—43) o ženitbenih maticah, vu 3. poglavju (§§. 44—50) o maticah mrtvih, vu 4. poglavju (§§. 51—56) o korekturi maticah, vu 5. poglavju (§§. 56—57) o imatrikulaciji magjarskih državljanah vu inozemstvu ili inozemacah vu Magjarskoj, i vu 6. poglavju (§§. 57—62) o kaštigah; treći del sadržaje napokon prelazne i mešovite ustanove (§§. 63—74).

Prvi del ustanovljuje, da se vpeljavaju orsračke matce za vse slučaje poroda, vjenčanja i smrti (§. 1), a rukovode ih vu sedšću za to stvorenih kotarah imenovani organi (§. 2). Kotare, ime i sedište određuje minister nutrešnjih poslov (§. 3). Vu svakom kotaru ima se postaviti voditelj

maticah i njegov znamenik (namestnik) (§. 4). Imenuje ih főispán vu varmegji, vu Budimpešti načelnik, vu Fiumi gouverneur. Vu kotarih, koji se protežu na više municipijah, imenuje ih on főispán, vu čijem području leži sedište. Kandidati pri obćuju se upravnom odboru, a ako ovaj komu prigovori, imeruje voditelje minister nutrešnjih poslov. Imenovanje more se po potrebi opozvati. Kotarski sudci, načelniki i gradski činovniki dužni su primiti imenovanje (§. 5). Imenovani mogu biti samo magjarski državljani (purgari), koji su navršili 24. ljetu, sa naobrazbom bar srednje škole, neporočni (§. 6). Nemreju biti voditelji maticah svećeniki niti rabini (§. 7). Privremeno, ako se izprazni jedno ili obadva mesta, more főispán povjeriti vodjenje maticah susednomu kotarskom voditelju (§. 8). Pojedininim voditeljem maticah more minister obzirom na velikoću dohodka od maticah i ostala berive podeliti pristalo nagradu (§. 9). Voditelji maticah imaju se smatrati javnimi činovnicima (§. 10), oni su odgoorni (§. 11.), kontroliraju ih vicekomeši (alispáni), odnosno načelniki i kotarski sudci, koji ih moreju prez apelacije kaštigovati globom do 20 krunah (§. 12.). voditelji koji su već drugač činovniki, podpadaju pod disciplinarni red (§. 13.). Vsa kaštigujuća dela pri vodjenju maticah podpadaju pod kraz zakon (§. 14.). V-aki slučaj poroda, vjenčanja i smrti ima se prijaviti kod onog voditelja,

vu čijem se je kotaru pripetilo (§. 15.). Ako se slučaj prijavi poti tri meseca, ima voditelj stvar prijaviti nadzornoj oblasti, koja određuje naknadnu vpeljanie (§. 16.). Uzkrati li voditelj matice koju god vpeljanje ili posluvanje, moreju se pritužiti stranke predostavljenoj oblasti (§. 17.). Vsaki voditelj matice more voditi dva primjerka (eksemplara) po propisu uređjena, ter sastaviti alfabetiski popis za vsaku maticu vsakoga ljeta, i za deset ljet skupno (§. 18.). Upis vu prvu maticu biva tekućim brojem i prez kraticah. Broji se pišeju i slovami. Korekture (popravki) su dopuščene samo za vrme upisa ali samo vu posebnoj opazki uz podpis voditelja (§. 19.). Zapisuje se na ustmenu prijavu mesto i dan, prijavitel, opazka voditelja, kak se je osvedočil o identičnosti prijavitelja, opazka, da je upis prečitan stranki vu jeziku istoj razumljivim i da ga je odoprila, podpis strankah ili njihovih križkah, podpis voditelja; na pismenu prijavu upisuje se: mesto i doba, poziv, na prijavu i podpis voditelja (§. 20.). Vsaki upis unosi se kakti kopija u drugi eksemplar, uz podpis voditelja. Koncem vsakoga ljeta zaključuju se matice ter se drugi eksemplar sravni po nadzornoj oblasti s prvim i pospraviju vu arhivu (§. 21.). Prvi eksemplar matice ostaje pri voditelju (§. 22.). Vsi naknadni upisi vu prvi eksemplar imadu se vpeljati i vu drugi eksemplar po oblasti (§. 23.). Ustanovljuje se kaj se ima učiniti, ako se jeden

Z A B A V A.

Željezničke pripovesti.

IV. Puter na suncu.

Raztonačenje pekovo dobilo je svoju vrijednost, te je bilo od cieloga puka, kakti jedino, koji je nećemu spodobno, na znanje primljeno, a jer se još k tomu naprovo rukovana božja kaštiga nigde nije opazila, pošto su vlaki dohadjali i odhadjali bez da bi ikada komu kaj žalooga učinili bili, morala je misel na vraga zniknuti, te je sada bilo obćenito cielu stvar za tak naravski držati, kak na primer jesti i piti.

Ako je sada došel koj stranjski mužek izmed bregov, za da prvi krat vidi taj čudacin, pak se je pri dohodku toga strašila sa obločni koli i smrdljivim dimom u prvoj osupjenosti prekrizil, tak se Zajci i Breze nisu zadosta mogli nad ovim bedaćecom nasmejati, te su se za srećne držali, radi svojega tobožnjeg napredka u toj stvari.

Ali u vagon se sesti i peljati — na to je još dugo nebi nitko nagovoril, te bi željeznički činovniki bili morali zagladeti, ako bi samo od Zajcov i Brezih živetil morali.

Medjutim zvremenom je našim Zajcom išlo, kak onim šumskim zajcom s ptčjim strašilom. Oni su tu stvar svaki dan videli, te je jedan dan osvanul, kojega je njihov skupgradjan Peter Kožnjak, iz bregov dole došel i na plećih u jednoj iz šibja pletenoj košari nekoliko funtih putra nosil, te jednako na kolodvor marširal, ne da bi se možbit on u svojoj peršoni hotel željeznicom voziti, već da svoj trh puterni preda, kojega da željeznica neka odpelja u Brezuru na senjem. Oa sam je hotel segarno hoditi i za putrom pešice doiti. Tak daleko je sada bilo sve dobro, samo da bi Peter bil znal, kak se roba na željeznicu predaje; ali to on nije mnogo bolje znal, kak i njegova najbolja krava „Šuka“ sa zvezdom na čelu, od koje je taj puter izhadjal. Peter je ania svoje korake upravil na onu stran kolodvora, koja je najbolje bila od sunca zaklonjena, ili kak se to veli: koja je v senici stala, vzeme svojju kožaru ili bolje rekuć koša iz pleć, te ga prisloni na zid. Zatim je lahkim srđcem i bez trha na plećih svojimi dugimi nogami pričel strašno velike korake delati i proti Brezuri marširati, za da ga njegov puter nebude onde dugo čekati morat. Oa se nije malo na to gizdal, da je tak kuražen bil i prvi pričel željeznicu rabiti, te kad ga je vlak dostigel i poleg njega preletel, mahal je tak prijateljski z rukom za svojim putrom,

koj je sad imal priliku ovak brzo se voziti, te za slučaj, da se vlak prehliti, barem metko opadne, kaj pri njem nebi bil slučaj, jer on bi se mogel i pobiti.

Kad je u Brezuru prispel, prime Peter željezničkoga činovnika, kojega je onde na kolodvoru prvoga srel, potrepe ga čisto onak prijateljski i zaufano po ramenu te ga zapita, kaj je za vozaču iz Zajčure dužen.

Činovnik je bil toga mnienja, da bi on to već u Zajčuri bil morat platiti. Ako pak je onde bez karte si sel na željeznicu, tak sala košta dvostruko i još globa (strof) k tomu.

Veli Peter srđito: „Ja se nisam vozil, nego moj puter se je na sajan vozil, em, mu se za božju volju valjda nije nikaj dogodilo?“

Odgovori činovnik: „Gde vam je cedulja, da ste puter na željeznicu predali?“

Na to Peter srđito: „Kaj mene briga za vaše cedulje i za vaše črčkanje! Ja neimam nikakove cedulje; ali ja hoću mojega putra. Krasti negilita, i mi imamo još sudcov u zemlji. — Mojega putra sim!“

Sad se zdere na njega činovnik: „Bez cedulje se ovde nikaj nebu izdavalu! Tu nepomaže niti sudec niti Bog.“

ili obadva eksemplari iztroše ili izgube (§ 24.). Matice su javne izprave s dokaznom moći dotičas, dok se nedokaže, da su patvorene (folijske) ili krivo sastavljene (§ 25.). Vsi eksemplari matičnih mora da imaju i jednake eventualne izpravne; izvadke iz matičnih more strankam dati samo voditelj ili zamenik (§ 26.). Ovisi o sudca uvjerenju, vu koliko imaju dokaznu moć falinge, koja bi se dovlekla vu matice (§ 27.). Vse štamparije daje erar po ministru nutrnjih poslov. Stvarne stroške nosi obćina (§ 28.). Vsi upisi vu matice obavljaju se prezplatno i prez štemplina (§ 29.). Vřaki ima slobodan uvid vu matice pod pazkom voditelja. Pristojbe za izdavanje matičnih izvadvkov odredjuje minister. Siromaki dobivali ih budu zabadava (§ 30.). Kakti pečat voditelju služi orsački grb (cimer) s oznakom męsta, gdje se vodi matica (§ 31.).

(Konec sledi.)

IZ POVESTI MAGJARSKE.

XXII

Žalostno je ipak, da je ov drugać najizvi enesi vladavec ne premisli, da koga proti vlastitoj volji, vlašćenoga vćiniti takajše nije svetovano, i to je bila jedina, proti Magjarom vćinjena po njem falinga. Najglasovitiji izmed delovanjah i ponovljenjah njegovih jesu slędeća; Izdal je zapoved trpljivosti vęre.

Vnožina nepotrebnih kloštrov dal je zatřeti, — dohodke ovih obrnul je na podigavanje školah i na bolše plaćanja navu čiteljah. Biskupom je prepovedal s papom se sporazumljivati. Zbog toga došel je osobno papa Pius VI. vu Beć, da Jožefa gledeć ovih vu vęri vćinjenih premenbah odgovori, — nego kraj n je na ręc pape nikaj dal. Da nadalje vse svoje države jednakim načinom vladati more, slobodni Magjarski ustav (konstituciju) željel je zbristati, ter Magjarsku načinom ostalih državah ravnati. Starinske varmegjije je dotrgel, orsaga razdelil na 10 okraźjah, i vu vsako

odlučil je jednoga kraljevskoga povćerenika (komiřara).

Negledeć na magjarski jezik vu upravljanju po prek vpeljal je nemški jezik, i naložil je službenikom, da se ga za tri leta navćiti moraju. Dapaće i vu školah odredil je za podučavanje nemški jezik. Zmeriti dal je ćelu zemlju orsaga, i hiže prebrojiti Plemenitaške privilegije, kak takaj i ćehe šetual je pretrći.

Na mesto smrtne kařtice vpeljal je vekivećno vuzu ili pak sužanjstvo. Buduć su ipak ove pravice prez privolenja orsaćkoga skrojene bile, zato je med narodom obćenita neeadovoljnost nastala, koje je on pred smrtjom skoro vse opozval. Vu tem toga pobuili su se Erdeljski vlahi pod vođjami Hora i Klořka. Ražali su plemenitaše i plenili su blaga njihova — rez tirani ipak po tamo poslanim kraljevskim vojskam — vodje njihovi bili su skonćani. Nazadnjić sa saveznikom cesarice Ruske Katarine II. s Turćinom najmre zmęsal se je vu tabor, kojom prilikom vitežki Laudon predobil je Belgrad. Iz druge strani ipak vnogo bil je zgubićen, poleg toga, ar se je dolnja Nemška oćećpila. Zbetežajući obeća, da se bude koruniti dal, vu kojem nakanenju ipak zaradi smrti zapřećen bil je. Nasljednik njegov mlajši brat

Leopold II. (1790—1792). Proti vsemu tomu da je kratko vreme gospoduval, 1791 na spraviřću orsaćkom vu Požunu vnogo hvalevrednih pravicaćh skrojil je. Znamenito sledeće: Da vsaki kralj za pol leta vu tećaju gospodovanja sebe koruniti dati ima, da orsaga poleg vlastitih pravicaćh svojih ravná

Da vu službenom poslu i vu dogovaranju na vęk magjarski jezik naj biva, i da se vu vsakoj školi vćitići ima, da nadalje vsako treće leto orsaćko spraviřće držati se ima; — zađnić da protestanti vęru svoju slobodno vćivaju. Proti tetcu Ljudevitu 16. kralju francuskomu pobuni se narod, i Leopold hotel je proti Francuzom tabor voditi, prvo ipak nego bi to izvrřiti mogući bil — vumre. Nasljednik postane mu sin.

da bi se brđine odpirale, sve dalje su menjše te je sve viće videti ravnicu, po kojoj se, kakti sreberni pantlek vija potocić, koj se tiho spuřća u na kraju te ravnice stojećeg jezera ću duboku i široku jamu.

Tam van su išli vlaki, kad su se kroz Brezursku Inćnju dovlekli u tu ravnicu, — i tko je na bregu gore stal, mogel je svaki ćas toga ruććęga i po dolini vijajućęga se guććera ili kaću videti (jer tak je bilo iz daleka videti željeznićki vlak, kak da kaća plazi) kak ćez dolinu k onoj strani leti, gdje se brđine kakti odpiraju, a onde zgine, kak da bi zevsem skupa u jezerišće bil odišel.

Nekoliko dni poslie otvorenja nove žljeznice, sedela je stara Bara iz Brezure tam gore, pak je svakojako korenje i trave iskala, koje su joj bile potrebne za vraćenje i opet ako se je koja mlada Trezika ili Mařrićka joj došla potužit, da ju dragi hoće ostaviti. Njezine oći nisu bile Bog zna kak bistre, radi starosti, ali svetleše su joj ipak bile, nego pamet, — posve naravski; jer svojum pametjum ona nebi nigdar one male travice našla, koje je z oćni ipak našla.

Ona je sedela no jednom kamenu, pak je već po navadi, poslie kak bi već korenja

KAJ JE NOVOGA?

Novi penzi.

Iz Beća javljaju, da se budu novi penzi od nikela po 10 i 20 filerah stavili 1. majusa vu promet, doćim se budu sreberne krune stopram od 15. majusa izdavale. Sreberne desetice (sekseri) i vćdesetice nebudu se taki iz prometa povlekli, nego se budu sukcesivno pridržale vu orsaćkih kasah, kak budu tam dohadjale.

Atentati meseca aprila.

Mi živimo vu dobi atentatah, na sreću samih neuspjelih. — Nezlaćnja je próbál nekakov nóri ćovęk napasti vu Rimu kralja Umberta, za tim je drugi nóri dećeo napal portugalskoga kralja vu Lisabonu; malo zatim izpeljan je vu Budimpeřti atentat na primasa Vaszarya, pri kojem je nastradal primasov tajnik Kohl; nekoliko danah za tim napadnuti su vu Bruselju načelnik Buls, eksminister trgovine Woeste i ablegat Demont, — a rumuniski minister trgovice Čirp komaj je vu Bukareřtu vušel ljudem. Za tim je došel telegram iz Londna, koj je dojavil dva atenteta, na ruskoga cesara i na anglian skoga ministra Gladstona.

Novine „Standard“ javljaju iz Harkova: Kad je car Aleksander sa svojom familijom putoval vu Křim, skupilo se je vu blizini Harkova više jezer mužov, da se caru prituže zaradi vñogh krivic. Muži su legli na željeznićke šinje ter nisu hoteli ni onda se stati, dok je carski cig došel. Na to je došlo med mužmi i vojskom do borbe, 15 soldatov je vmorjeno, a 42 muži su streljeni i sdrobljeni carskim ćugom.

Veleduřen dar.

Barun Nathaniel Rotšild vu Beću prikazal je svoje imanje vu Reichenau, 35 mekot zemljića s parkom, šumom i razkořnim dvorom (kasteljom), drućtvu za ustrojstvo klimatićkog apitala za tuberkulozne. Ovo imanje se šarca na više milijunah, a Rotšild je obećal, da bude na svoj strošek dal vrediti vse nutrařnje pregradnje vu dvoru. Pro-

S timi riećni se ćinovnik obrne i otide a Peter se je takaj moral obrnuti i bez svojega putra i bez novac iz sajma domov oditi.

Medjutim se je znatićeljno sunce u Zajćuri već ođ davna tak obrnulo, da je on cieti kraj kolodvora, gdje je prije puter bil u senci pristonjen, po dugaćki i po prećki razsvetilo i zvrućilo. Putru samomu pak je vić tak dugoćasno postalo, da je za svojim oćcem Petrom prićel zdihavati, u suzah se raztapati, kakti mali potocić teći i pod zemlju se skriti. Samo je preostalo nekoliko canjkov i nekoliko zelnih listov i koř, te su Petra k ovomu prošlomu gospođstvu pelali, kad se je došel radi prevare i tatbine pritužit. Sada ga je ćinovnik podvućil, kak se roba na željeznicu predavati ima i ov navuk je opal na plodnu zemlju, jer „kroz kvar postaje ćoviek pametan“ veli prićęje.

V. Ipak dojde kařtiga božja.

Tko je na bregih okolo Brezure stal i okolo gledal, mogel se je svojimi oćmi osvędoćiti, da je sviet puno veći, nego bi ćoviek dole v dolini bil misli; jer tu je bilo videti, kak se na stotine takovih oriaćkih bregov sve na okolo u visinu dižu, kojih su nekoi u zimi i letu snegom pokriti. Ćim se dalje u daljinu gleda, tim je bolje videti, kak

dosta nabrala bila, molila ćislo — to je već takovih starih mćmic navada i to ne huda — k tomu pak je gledala u dolinu za tim željeznum kaćum, koja se je bař u onaj hip poleg potocića proti jezerišću gibala.

Na jedan krat joj ćislo od straha iz ruk izpadne, ona se stane, duboko zdehne, metne lievu ruku na srđce a desnu ober oćih, te ukoćena sa svimi znakovi nutarņje uzrujanosti gleda za tim dugim redom kolah, koja su se izraven proti velikomu jezerišću neopisivom brzium gibala.

„Dragi Bože, zar bu ipak to došlo, kaj se je govorilo?“ mrmljala je pred se. „Zar je bu za istinu kařtiga božja našla, te budu svi propali vremenito i vekivećno, koji se tu voze u tolikih kolih? — Jezuš, Jezuš, sad dohadja sve bliže i bliže velikoj toj voći, a nevidi u kakovu pogibelj ide! — Oh vi ćetirinejst sveti pomoćnici u nevolji, kaj nije nijedan izmed vas, koj bi ovom siromařkem šlepecom dal znamenje, da nek postanu! — Jezuš Mazija i sveta Jana . . . sad je gotovo, sad je nuter odišel cieti vlak, u najvećšu dubljinu . . . Bog im se nek smiluje tim griěćnikom!“

Ove zađnje rieći je starica od straha zakriknula, a jeka joj je rieći, kakti posmeće, ponovila. Sad skoći stara Bara kaj je mogla i z velikemi koraki beži dole iz

tektor društva, nadvojvoda Karlo Ljudevit, koji je takaj i sused Rotsildovoga imanja vu Reichenu, izrekol je svoju osobito zahvalnost zaradi toga veledušnog čina. To imanje bude prešlo 1. augusta ovoga ljeta vu ruke društva, a profesor Schrötter ufa se i nadja, da se bude već ove zime moči vraćiti prsobolne ljudi.

Ljubovna tragedija.

Vu Komaromu spila je gifa ovih dnov ljepra 18 ljet stara puca, kei jednoga bogatoga purgara, kad je počutila, da njezino ljubakanje s jednim kaprolom nije ostalo prez posljedica. Bila je najpre noseća. — Kad je njezin dragi koprol Antun Sigei dočul ze njezinu smrt, on se je strelil.

Bedak vu cirкви.

Vu Požunu dogodilo se je pred dvemi tjedni vu nedelju vu ondesnoj Marijinovj cirкви zalosten dogodjaj. Cirква je bila po poldan jako puna ljudstva. Na jenkrat pristupil je k oltaru pop i počel onde moliti litanije, ter po oltaru s rukami vudirati, kak da bi igral na klaviru. S province je bilo ljudstvo mirno, ali je nazadnje počelo mrmljati, ter je policija morala redovnika odpeljati. Vu sekrestiji se je dokazalo, da je taj tobož pop bečki na pol nóri listonoša (brieftrager) Jozef Brachtel. Nesrećnik predan je vu špital.

Kratke novosti.

Vu Parizu živi vezda po zadnjem popisu 241.386 stranjskih, i to 65.000 Belgiancov, 88.000 Nemcov, 35.000 Talijanov, 34.000 Švajcarov, 18.000 Luxemburžanak, 18.000 Englezah, 11.000 Rusah, 8.000 pripadnikov austro magjarske monarkije, 5.000 Holandcah, 4.000 Španjolcah i 3.000 Amerikancov.

Iz Nju-Jorka javljaju, da je strahovit ciklon (viher) opustošil. Oklohamu i vnoga druga mesta vu Teksasu, Illinoisu, Wisconsinu i drugih orsgov. Zaglavilo je vnoga ljudih.

Vu Rimu je 26. aprila vumrl kardinal Luigi Sepiacci, rodjen 12. septembra 1835.

brega, tak hitro kak su ju same noge mogle nositi, te mokra od pota dobeži izraven u Brezuru na pijac, gde z drhćucim glasom svakomu i slednjemu pripoveda, da se je ov hip sud i kaštiga božja izpunila, te je ciele vlak sa svimi pntniki u jezerišće se odpeljal te se je sve živo i mrtvo do konca i kraja za naveke vtopolio.

No Breze iliti Brezuranci su kakti nepokvarena narave dieca, uvijek imali srđce na pravom miestu, te zato su se čuli, pokhdob se je već nesreća dogodila, od svikud glasi sazalenja i iskrenog pomilovanja. Mnogi su bezali na kolodvor, te su željezničkomu činovniku s črlenum kapum ciele dogodjaj, za da se jako i naglo neprestraši, onak postupe i pomalo sa okolišanjem pripovedali.

Ali ov je posve mirno pušil svoju cigaru, dok su ga oni na tu nesreću pripravljali, a kad je sve čul i oni su svojom strašnom poštom gotovi bili, reče im smiešći se :

„To za to nikaj neimal! — Takovoga kaj se skoro svaki dan pripeda; jer na jezerišću su velike ladje, u ove nuter se vlak odpela, ladje je onda prepelaju na drugu stran na suho, od onud onda ruže dalje, a zutra već svi nazd dojdu. Lahku noć Breze!“

Em. Kollay.

ljeta, — od 19. decembra ljeta 1891. kardinal.

Vu Temišvaru zavlada je obćenita influenća, ali taj beteg nije pogibeljen.

Vu Ferrari je vumrl 21. aprila tamošnji kardinal-nadbiskup Luigi Giordani 71 ljetu star. Pokojnik se je rodil 13. oktobra ljeta 1822., postal je ljeta 1877. nadbiskupom a 14. marcisa 1887. kardinalom. On je 90. kardinal, koj vumira za pontifikata Leona XIII.

Vu Velikoj Kaniži izgorelo je prešestni tjeden 30 hižah, a zalibože poginule su vu ognju i tri persone.

Vu Aradu izgorelo je banhofske predvorje s više vagonah. Kvar iznaša 15.000 forinti.

Talijanski kralj podelil je knezu čnogorskom i princu grćkomu Gjuri Anuncijatiu red (najvišu talijansku odliku), a čnogorskomu kneževiču Danilu i vsim izvanrednim poslanikom velekordon reda Sv. Mauricija i Lazara.

Cesar Vilim podelil je kardinalu Mocenniu velekordon reda čilenog orla, a kardinalu Ledohorskomu tobakeru nakinčenu svojom spodobom i s dragim kamenjem.

Budimpeštanska trgovćeko-obrtnička banka, malo dioničarsko društvo vu Terezijškom kotaru, bankrotirala je. Pasivni iznos je 700.000 forinti.

LOTERIJA. Buda 29-ga apriliša 1893.
1 64 46 88 31

Cena žitka. — Gabona arak.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	8	—
Zab	Zob	6	75
Rozs	Hrž	7	—
Kukoricza ó	Kuruza stari	—	—
uj	novi	5	75
Árpa	Jecmen	6	50
Fehér bab	Grah beli	5	—
Sárga „	„ žuti	4	50
Vegyés „	„ změšan	4	25

NYILTÉR*

Egészelyem, mintázott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban) méterenként 85 krtól 3 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, koczkás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240féle dispositió és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít póstabér és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták póstafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a Szerk

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy grf. Festetics Jenő végrehajtatónak Hacsek József végrehajtást szenvedő elleni 28 frt tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanisai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbírószág területén lévő az őrségi 693 tk. 745 hrsz. a. 180 frtra becsült ingatlanra egészben, 960 hrsz. a. egész ingatlanra 180 frt, 674 hrsz. a. ingatlanra egészben 120 frt, 893 hrsz. a. 126 frtra becsült egész ingatlanra a végrh. t. 156. §-a értelmében; őrségi 688 tk. 102 hrsz. alattiból Hacsek

Józsefet illető $\frac{1}{6}$ részre 184 frt, a 692 tk. 727 hrsz. a. ugyanazt illető $\frac{1}{6}$ részre 35 frt, őrségi 73 tk. 475 hrsz. ingatlan 162 frt becsértékben a végrh. t. 156. § a értelmében és ezen tkvben felvett legelő és erdő illetmény Hacsek Józsefet illető $\frac{1}{6}$ részére 50 frt becsértékben az árverést ezen megállapított kikáltási árban elrendelte és hogy a fenneb megjelölt ingatlan az

1893. évi május hó 15-ik napján
d. e. 10 órakor

az őrségi községbírój házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A csáktornyai kir. jbróság mint tkvi hatóság. 814 1—1.

Legjobb védőszer járványos betegségek ellen!

Olcso árak.

LEÍRÁSOK INGYEN

Igazgatóság: Bad Raden, Styria.

Főraktár Budapest, V. ker., Lipót-körút 21-a.

Raktár Csáktornyan: Todor József urnál. 802 3—10

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbírószág 1893. évi 944]n 93. számú végzése következtében Grész Alajos perlaki ügyvéd által képviselt Ruzsák Márton alsó domborni lakos javára Szobocsnécz János és Zsinics József alsó-domborni lokosok ellen 223 frt s jár. erejrig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefogalt és 380 frtra becsült 1 kancazó, 1 tehén, 2 kukoriczaka és 100 mérő csutás kukoriczából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. jbróság 1060]p 1893. szá u végzése folytán 223 frt tőkekövetelés, ennek 1892. évi augusztus hó 17. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 24 frt 35 krtban bi óilag már meg-

Állapított költségek erejéig Alsó-Domboron Zsinics József II. r. alperes lakásán leendő eszközzésére

1893. évi május hó 12. napjának delután 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adadni.

Kelt Perlakon, 1893. évi április hó 29. napján.

Stern Frigyes, kir. jbirósági végrehajtó.

KOTZÓ PÁL

GÉPÉSZMÉRŐK

Budapest, Üllői-út 18. szám alatt

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű SZÖGES CSÉPLŐKÉSZLETEKET továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű sines gőzcséplőkészleteket, hosszú szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal. Árpahéjazóval és választóhengerral. Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafüttő GŐZMOZGONYOKAT

Továbbá E. GARRETT & SONS feltűlmutatatlán 40 % tüzelőanyag megtakarító. **Compound gőzmozgonyokat** legjobbnak elismert brandtfordí önműködő amerikai kévékötő aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyűjtő 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált rúddal. Sorvető és szóróvavető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket. **Jutányos árak! — Kedvező feltételek!** 698 3—8

Csak

az illető a ki bevásárlásnál a „Horgony” gyárjegyre ügyel biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utánzást.

A PAIN-EXPELLER

„horgonnyal” legjobb eredménnyel alkalmazható csúsz, hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csípőfájdalmak, tagszagatás és meghűlések ellen; gyakran már egy be-dörzsölés elegendő a fájdalmak enyhülé-sére. Minden üveg a gyárjeggyel a

„Horgonnyal” el van látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitaláló háziészert minden minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csak is a Richter-féle Horgony-Pain Expeller **valódi.**

191. tk. 893.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbiróság mint tkvi hatóság az 5757|892 számú kérelem követ. kezében közhirrre teszi, hogy id. Goricsánecz József perlaki lakos végrehajthatónak, Suli Katalin férj. Kvakán Mihályné szent-máriai lakos elleni végrehajtási ügyében 30 frt hátralékos tőke s ennek 1872. február 17-től járó 6% kamatai, valamint ezuttal 8 frt 35 kban megállapított költségeknek behajtása céljából a nagy-kaniszi kir. törvényszék (a perlaki kir. járásbiróság) területén fekvő, a szent. máriai 105. sz. tkvben A I. 116 873. 1331. 1339. 1502. 1527. 1779. 1856. 1916. 1928. 2062. 2797. 2921. 3391. 3998. 4661. és 5203. hrsz.-a. foglalt végrehajtást szenvedett nevén álló ingatlanok és ezek tartozékai 845 frt becsértékben

1893 évi június hó 3-ik napján d. e. 10 órakor

Szt.-Mária község házánál — a C 9 sor sz. a. özv. Suly Mátýásné szül. Szerbak Fran-

cziska javára bekeblezett szolgálmi jog épségben tartásra mellett — dr. Tersánczky Gyula perlaki lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen elfognak adadni. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 60 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 90 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni. Ezen hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. járásbiróság telekkönyvi hatóságánál és Szt.-Mária község házánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Perlakon 1893. évi február 10 én.

812 1—1.

Hirdetmény.

A legközelebbi perlaki országos vásár

f. évi május hó 23-án okvetlenül megtartatik

A községi előljáróság.

Oglas.

Najbližji preločki orsački senjem bude se

23-ga majuša o. l. zasigurno obdržal.

Obćinsko poglavarstvo.

811 1—2.

PETÁNCZI SAVANYUVIZ

Magyarország legdusabb szénsavas Natron-Lithion tartalmu savanyuvize.

Ajánlva a bel és külföld számos orvosi tekintélyei által **bármí járvány ellen.**

A m. kir. magas miniszterium által első rangu gyógyvizek sorába felvétetett.

Kitüntetve a nagy arany érem és számtalan egyéb érmekkel: Budapesten, Szombathelyen, Pécsen, Bécsben, Triesztben és Lüttichben.

Gazdag szénsavtartalma folytán a legkellemesebb üdítő savanyuviz, s azon különös előnnyel bír, hogy A bornak színét nem változtatja és ízét kellemessé teszi.

Főraktár: **KRAMARITS VIKTOR** fűszer, csemege és ásványviz kereskedőnél **Perlakon.**

Árjegyzékek és prospectusok kívánatra ingyen és bérmentve.

807 2—3.

ELŐVIGYÁZAT A ZACHERLIN BEVÁSÁRLÁSÁLNÁL,

(ezen bámulatos hatású szernél mindenféle rovar ellen).

KAPHATÓ:

CSÁKTORNYÁN:

Strahia Testvérek,
Gráner Testvérek,
Heinrich Miksa,
Gönczy L. gyógyszer.

ALSÓ LENDVA:

Fuss Nándor, gyógyszer.
Freyer Fülöp,
Gráner Testvérek.

*

PERLAK:

Sosterics Pál,
Kramarits Victor.

Vevő: . . . miért ad ön nekem nyitott rovarport? — Hiszen én Zacherlint kértem s az tudvalevőleg csak palaczkokban létezik! Nyitott port nem fogadok el, . . . mert igen jól tudom, hogy az csak csúf visszaélés a méltán magasztalt »Zacherlin« névvel, ha a közönséges rovarpor levélben, zacskóban, vagy dobozokban »Zacherlin« helyett lesz el-

adva. Vagy adjon nekem egy »Zacherlin« névvel ellátott lepecsételt palaczkot, vagy adja vissza pénzem. Elámitni nem hagyom magam.

800 7-10.

Egy palaczk ára 15, 30, 50 kr. és 1 frt. Zacherlin spóroló 30 kr.

Magyar nyeres. sorsjegyek.
Főnyeremény 120.000 frt.

Huzás május 15-én.

Igérvények: egész 4 frt } és bélyeg.
fél 2 25 frt }

Bank és váltó-üzlet

4%-os magyar jelzálog sorsjegyek.

Főnyeremény 50.000 frt.

Huzás május 15-én.

Igérvények: 1 frt 50 kr. és bélyeg.

GRÜN WALD és SCHWARZ

VARAZSDON, BOLT UTCZA.

3%-os földhitel sorsjegyek
I. sorozat.

Főnyeremény 45.000 frt.

Huzás május 15-én.

Igérvény 1 frt és 50 kr. bélyeg.

IGÉRVÉNYEK

minden huzáshoz.

*

Tőzsdei ügyletek

közvetítettnek.

XVI. cs. és kir. állam sorsjáték.
Jótekményozásu a közös hadsereg javára.

Főnyeremény 30.000 és 10 000
forint

Huzás június 22-én.

Egy sorsjegy csak 2 frt.

Vásárol és elad mindennemű érték-papírokat, u. m. sorsjegyeket, járadékokat, zálogleveket, részvények és kölcsönöket ugyszintén arany és ezüst pénzeket.

Kölcsön értékpapírokra teljes árfolyamértékig.

Sorsjegyek eladása részletfizetésre.

Sorsolási veszteségek ellen való biztosítás.

Kisorsolendő értékek nyilvántartása.

Tudakozódásokra pontosan felelünk és minden megbízást a legméltányosabban eszközölünk.